

שו"ת היכל שלמה

ריש לקיש אמר: אם ראית תלמיד שלימודו קשה עליו כברזל – בשביל משנתו שאינה סדורה. מאי תקנתיה – ירבה בישיבה [רש"י: שיסדירו בני הישיבה משנתם]. ר"ל הוה מסדר מתני' ארבעין זמנין כנגד מ' יום שניתנה תורה, ועייל לקמיה דר' יוחנן (תענית דף ח א).

סידור הלימוד בעזרת תשובות לשאלות שנשאלו במבחני ההסמכה, מטרתו להרגיל בסידור קיצור וסגנון. לא אכחד שאליה וקוץ בה. עלול הלומד לטעות ולחשוב שאפשר לקנות תורה בלא עמל, ועל כן ראוי לחזור ולהדגיש שחובת הסידור מוטלת אף על הלומד, וכל אחד חייב להוסיף או לגרוע, לחדש וללבן, עפ"י השגותיו הוא. אין ספר זה אלא בבחינת "מקל ומשענת" (עי' מהר"ל בתפא"י עמ' קסט) לסידור עצמי של הלומד, ואין הוא פוטר מחובת עמל התורה הנדרש כתנאי לקניינה של תורה.

בדרך כלל תשובה מתחילה במקור הדין בגמ' ובראשונים המובאים בב"י, ומסתיימת בפסיקת האחרונים ולעיתים אף בפוסקים שבדורנו. בתשובותי השתדלתי לקצר. במקום שנדרש להרחיב הובא הדבר בהערה, או שציינתי לספרי "תוספת אהל", העוסק בבירור סוגיות מרכזיות בשו"ע ונושאי כליו.

סידור הלימוד בתבנית זו של תשובות לשאלות שנשאלו בבחינות, מדריך להדגשים השונים הנדרשים ברובד זה של הלימוד. אפשר שיש בו גם הכנה לעצם המעמד של שעת המבחן שלעיתים מרגש ומקשה על סידור התשובה כראוי. מטעם זה השתדלתי להעתיק את השאלות כלשונן ממבחני ההסמכה, אף שלעיתים נדמה שראוי היה לסגנון באופן אחר ולו רק משום סידור הלימוד.